

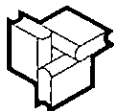
الاهیات ترجمه

والتربفیمین و رسالت مترجم

امید مهرگان

کتابهای کوچک

-۶-

سرشناسه: مهرگان، امید، ۱۳۵۸
عنوان و نام پدیدآور: الهیات ترجمه: والتر بنیامین و رسالت مترجم / نویسنده امید مهرگان
مشخصات نشر: تهران: رخداد نو، ۱۳۸۷
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۲۵-۰۷-۳
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
موضوع: کتابنامه به صورت زیرنویس
شناسه افزوده: والتر بنیامین و رسالت مترجم
رده‌بندی کنگره: ۱۷ الف ۸۷ / م ۳۰۶
رده‌بندی دیویی: ۴۱۸ / ۰۲
شماره کتابشناسی ملی: ۱۱۰۳۲۹۷

تهران، خیابان انقلاب، روبه‌روی دانشگاه تهران، ساختمان فروزنده، واحد ۵۱۲.
کد پستی ۱۳۱۴۷۴۴۱۷۸، تلفن: ۶۶۴۹۸۲۹۳، نمابر: ۶۶۴۹۸۲۹۴

• ناشر رخداد نو

Omid Mehregan

امید مهرگان

Theology of Translition (والتر بنیامین و رسالت مترجم) الهیات ترجمه

• چاپ دوم، اول ناشر ۱۳۹۲ تهران • شمارگان ۱۰۰۰ نسخه • قیمت ۴۰۰۰ تومان

• لیتوگرافی خدمات فرهنگی صبا • چاپ تصویر • صفافی نبوت

• طرح روی جلد حسن کریمزاده

ISBN 978-600-5625-07-3

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۲۵-۰۷-۳

Printed in Iran

همه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۷.....	یادداشت دبیر مجموعه
۱۱.....	الاهیات ترجمه - والتر بنیامین و رسالت مترجم
۱۰۴.....	ضمیمه
۱۳۵.....	برخی یادداشت‌ها و ایده‌ها

یادداشت دبیر مجموعه

اگر فرهنگ را عرصه‌ی نوعی پیکار بدانیم، آنگاه انتشار مجموعه کتاب‌های کوچک بناسست معرف تغییر استراتژی باشد و نه صرفاً تغییر تاکتیک. این مجموعه صراحتاً قصد دارد استراتژی «آشنایی قدم‌به‌قدم» و «غور در مبانی» و دیگر عناوین پرمطراقی را که جملگی گرفتار وسوسه «تصاحب تمامی خزائن معرفت» اند، کنار گذارد. استراتژی رایج، که همواره گوشه‌چشمی به بازار و خیل جوانان مشتاق فلسفه داشته است (بازاری که در کشورهای حاشیه‌ای همواره پررونق است)، انواع تاکتیک‌های هنری و تجاری و گرافیکی و محتوایی را به کار می‌گیرد تا دوباره و دوباره «مجموعه» بازهم دیگری از «آشنایی با فیلسوفان» یا «نسل قلم» یا «بنیانگذاران فرهنگ امروز» و ... را بر تل مجموعه‌های قبلی تکیه کند. و تمام این تلاش‌ها نیز بر این تلقی اسطوره‌ای استوار است که گویی می‌توان تفکر را نیز همچون مهندسی ساختمان یا فنون مدیریت یا طرز کار با ویندوز XP، با روش‌های مهندسی فکر و

تکنیک‌های گام‌به‌گام آموزش داد. وجدان معذب نهفته در پس تمام این تلاش‌ها نیز چیزی نیست مگر تجربه شکست در آکادمی، زیرا در کشور ما باری را که دانشگاه نتوانسته است حمل کند روشنفکران و مترجمان و مدرسان آزاد بر دوش کشیده‌اند.

اما مجموعه کتاب‌های کوچک که بناست ترجمه و تألیف، هر دو را دربرگیرد، این توهم را کنار گذاشته است که می‌تواند «جای خالی» چیزی را پر کند، از «جای خالی» نظریه‌پردازی به اصطلاح بومی و «تولید علم» گرفته تا «ضرورت» ترجمه مجموعه آثار کلاسیک و دست اول، برعکس، کتاب‌های کوچک می‌خواهند جاهای خالی را خالی نگه دارند. دخالت‌های نظری این مجموعه در حکم تک‌ها و پاتک‌های گاه‌وبیگاه به توپخانه و استحکامات عرصه نمادین است، نه افزودن به غنائم و انباشتن خزان‌های آن.

این مجموعه، دست‌کم تا آنجا که به تألیف مقالات مربوط می‌شود، قصد دارد در سراسر عرصه نمادین یا همان روح عینی دست به دخالت نظری زند و حتی‌المقدور به همه گوشه‌وکنارهای آن سرک کشد: از زندگی روزمره و سینما و فوتبال و تجربه خیابان گرفته تا دولت و جامعه مدنی و رفتارهای اقتصادی.... این دخالت‌های نظری به هیچ‌رو هراسی از ورود «غیرکارشناسانه» به قلمروهای «تخصصی» ندارند، زیرا به‌واقع هر چیز و هر پدیده‌ای می‌تواند دستمایه و موضوع تأمل فلسفی و نقد

ریشه‌ای شود. عصر ما و بالاخص جامعه ما از این حیث حقیقتاً موردی جذاب است. باری، می‌توان این عبارات والتر بنیامین از کتاب پروژه پاساژها را بر پیشانی این مجموعه نوشت: «شکافتن و به‌پیش‌رفتن با تبر تیزشده عقل بدون نگاه‌کردن به چپ و راست برای پرهیز از وادادن به دهشتی که سوسوزنایی از ژرفای جنگل‌های ماقبل‌تاریخی، ما را به خود می‌خواند.»

تا آنجا که به ترجمه مربوط می‌شود، کتاب‌های کوچک دربرگیرنده رسالات، مقالات و قطعات برجسته و مهم متفکران و هنرمندان مغرب زمین، اعم از چهره‌های مشهور و حاشیه‌ای، اند. انتخاب این متون بر اساس اختصار، شور و شوق و توان نظری آنها، و نیز اهمیت تاریخی و فلسفی و سیاسی موضوعی است که بدان می‌پردازند. دامنه مضامین و موضوعات نیز لاجرم از فلسفه و سیاست تا ادبیات و الاهیات و هنر را شامل می‌شود. همه این کتابهای کوچک، به تعبیری، نوعی «حلقه مفقوده» اند؛ بدین معنا که هر یک از آنها می‌تواند، با توجه به نیازهای خواننده ایرانی، در حکم جرقه‌ای باشد که خواندن یک کتاب کوچک ۷۰ صفحه‌ای را به اندازه قرائت یک کتاب ۷۰۰ صفحه‌ای مفید و مؤثر سازد. اما وجه مشترک همه این نوشته‌ها کمابیش تعلقشان به سنت تفکر انتقادی، به وسیع‌ترین معنای کلمه، و خاستگاه‌های آن است. این مجموعه نمی‌خواهد صرفاً جُنگ یا بایگانی‌ای از «متون کلاسیک و

مدرن» باشد، بلکه قصد اصلی از آن همانا تجهیز هر چه بیشتر ابزار نقد مشخص و ریشه‌ای، یا به عبارت دیگر، تمرین دادن و حساس کردن تفکر انتقادی است. سعی بر آن است تا کتاب‌های کمرچک در فواصل نسبتاً کوتاه و به نحوی پیگیر، در قالب ترجمه و تألیف، منتشر شوند. هر یک از کتاب‌های این مجموعه در صورت لزوم حاوی مقدمه‌ای متناسب با موضوع آن خواهد بود. کتاب‌های کمرچک به همت مترجمان و نویسندگان مختلفی منتشر خواهند شد. در اینجا باید از احمد خالقی، برای فراهم کردن فرصت این کار، و مراد فرهادپور، برای همراهی‌اش در انتخاب مقالات و تدقیق طرح کلی این مجموعه، سپاسگزاری کنم.

در انتها، برخلاف معمول، باید گفت امید است تا این مجموعه بتواند، بیش از هر چیز، حفره‌ها و شکاف‌ها را نشان دهد و خلأهایی را که به طرزی کاذب پر و انباشته شده‌اند، آشکار سازد، و از این طریق فضایی باز و بادخیز برای تفکر و نفس کشیدن عقل بگشاید.

امید مهرگان